

РІЗНОМАНІТНІСТЬ ФОРМ У СУЧАСНІЙ АРХІТЕКТУРІ

У даній доповіді розглянуті роботи архітекторів-сучасників, проаналізовані використані ними форми в побудові споруд та будівель. Прослідковано за тим, як із появою нових будівельних матеріалів (бетон, метал, скло, пластик) і новітніх технологій у техніці та будівництві, розширюються творчі можливості архітекторів.

У кожен епоху існували певні типи будівель, використовувалися особливі будівельні матеріали, конструкції. Змінювалися поняття про красу і доцільність, звідси і відмінності форм, і декоративного оздоблення різних часів.

Стиль традиційно визначається, як сукупність рис, єдність виразних прийомів і засобів, ідейна або художня спільність, яка може бути властива певному часу, напряму в мистецтві, окремій людині або його будинку.

Відмова від старих стильових форм, пошук і використання нових матеріалів: заліза, скла, залізобетону. Модерн, конструктивізм, мінімалізм, стиль «техно», хай-тек, кітч – це далеко не всі стилі, які використовуються в сучасній архітектурі і мистецтві.

У 1890 – 1900 роках в архітектурі з'явився стиль «модерн». Модерн перейшов у ХХ століття і продовжував існувати протягом двох його десятиліть. В архітектурі «модерну» застосовувалися несиметричні плани і об'ємні рішення будівель, нові будівельні матеріали, серед яких використовувалися облицювальна цегла, глазурована плитка. Архітектори прагнули естетично осмислити нові технічні можливості будівництва, але «впадали» в декоративні надмірності.

Із часом, модерн відмовився від непомірного збагачення фасадів і інтер'єрів архітектурно-орнаментальними деталями довільного малюнка. Він став більш раціональним. Як наслідок, він зімкнувся з початковою стадією нового стилю – конструктивізму.

Виникнення конструктивізму в 20 – 30 роках ХХ століття було підготовлено появою таких матеріалів, як бетон і залізобетон. З'явилася можливість робити виносні конструкції, типу, навісів, козирків, покривати великі фасади будівель склом.

До середини ХХ століття розвинувся стиль «мінімалізм». У перші повоєнні десятиліття, як у суспільному житті в цілому, так і в архітектурі йшли процеси демократизації – пошук нових шляхів розвитку. Мінімалізм

характеризується відсутністю декору, як такого, і пошуком ідеальних пропорцій, нових колірних рішень. Однак, мінімалізм 20-х, 60-х або 2000-х років, розрізняються і за формами, і за матеріалами і за настроєм. Архітектори Людвіг Міс ван дер Роє, Тадао Андо, Йошіо Танігучі втілили ідеї мінімалізму як у громадських спорудах, величезних офісних будинках, торгових центрах, так і в музеях, культурних та громадських центрах.

У 1977 році з'явився новий стильовий напрям «хай-тек». Він передбачав ультрасучасний спосіб формування середовища зі збірних технічних деталей, відкрито виявлених у конструкціях. «Хай-тек» – стиль високих технологій, що пропагує естетику матеріалу. На ряду із застосуванням у композиції традиційних несучих конструкцій – рам, форм, каркасів, стали застосовуватися комбіновані системи з твердих і тросових елементів. Архітектори Ренцо Піано, Норман Фостер і Річард Роджер вважаються родоначальниками цього стилю.

Сучасний архітектурний стиль, іменований як «деконструктивізм», є докорінно відмінним від інших, так як повністю ламає всі архітектурні принципи, включаючи геометрію конструкцій і навіть спеціально ускладнюючи її, порушуючи баланс трудомісткості виконання і доцільності.

Першопрохідцями і законодавцями даного стилю прийнято вважати Пітера Айзенмана і Даніеля Лібескінда – американських архітекторів, які працювали в кінці 80-х років. Будівлі, виконані в стилі деконструктивізма, частково схожі з такими у постмодернізмі, але на відміну від останніх, не мають ніяких основоположних архітектурних принципів взагалі.

На протязі двох останніх десятиліть, архітектура орієнтована на нову, надпотужну комп'ютерну технологію. Вона продемонструвала прагнення до небувалого, по суті, прориву в області формоутворення, на тлі якого переломи постмодернізму і деконструктивізму виглядали вже не настільки революційно. Будь-яка немислима форма – криволінійна, органічна, техноорганічна – відносно легко прораховується комп'ютером. Різноманітність і неповторність елементів перестає бути перешкодою для будівельного виробництва, що базується на нових технологіях.

Провідні практики архітектори – КООП Гіммельблау, З. Хадід, Ф. Гері, Д. Перро та ін. Приклади: Аронофф-Центр Пітера Айзенмана, Музей Гуггенхейма в Більбао Френка Гері, Сторі-Хол Групи ARM.

Література

1. Рябушин А.В. *Архитекторы рубежа тысячелетий: книга первая: лидеры профессии и новые имена / А.В. Рябушин. – Изд. 2-е, перераб. и доп. – М. : Искусство XXI век, 2010. – 432 с. : ил. – Библиогр. в примеч.: с. 424 – 429.*
2. Бхаскаран Л. *Дизайн и время: стили и направления в современном искусстве и архитектуре / Лакшми Бхаскаран; [пер. с англ. И.Д. Гольбиной]. – М. : АРТ-РОДНИК, 2006. – 256 с.: ил., табл. – Библиогр.: с. 246 – 247. – Алф. указ.: с. 252 – 256.*

3. <http://shnick.com.ua/archives/19980>
4. <http://um.co.ua/8/8-15/8-157103.html>
5. <http://um.co.ua/7/7-12/7-121964.html>
6. <http://stilys.com/styles/minimalism>
7. <http://faqukrs.xyz/mistectvo-ta-rozvagi/mistectvo/74433-stil-dekonstruktivizm-v-arhitekturi.html>
8. <http://inspired.com.ua/design/architecture/norman-foster/>
9. <http://www.novate.ru/blogs/190415/30900/>